

Sjukdomsrelaterad undernäring i äldreomsorgen – har vi råd?

Sjukdomsrelaterad undernäring

Ingvar Bosaeus

Sektionen för klinisk nutrition

Sahlgrenska sjukhuset/SU

2008-07-07

*Sjukdomsrelaterad
undernäring:*

Vad är det?

Sjukdomsrelaterad undernäring

- Ett tillstånd där en **brist** eller **obalans** på **energi, protein, och andra näringsämnen** i kombination med **inflammation** orsakar **negativa effekter** på kroppens **struktur, funktion, och på sjukdomsförloppet**.

Utveckling av undernäring

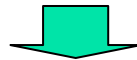

Medicinska
faktorer

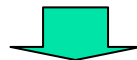
Sociala
faktorer

Miljö-
faktorer

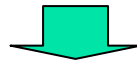
Intag mindre än behov

Förråd minskar

Ämnesomsättning förändras

Struktur och funktion förändras

*Sjukdomsrelaterad
undernäring:*

Vad är problemet?

Vad är problemet?

---

1. Undernäring kan medföra svåra konsekvenser och onödigt lidande.
2. Undernäring är vanligt, men det "syns" inte.
3. Vård och omsorg har svårt att hantera undernäring på ett effektivt sätt.

Undernäring vid sjukdom ger:

- Minskad funktion och livskvalitet
- Ökad risk för komplikationer
- Förlängd vårdtid
- Ökad vårdtyngd
- Ökad dödlighet
- ...

Påverkar mer eller mindre alla kroppens funktioner

Vad är problemet?

---

1. Undernäring kan medföra svåra konsekvenser och lidande.
2. Undernäring är vanligt, men det "syns" inte.
3. Vård och omsorg har svårt att hantera undernäring på ett effektivt sätt.

SoS-rapport 2000:11

Näringsproblem i vård & omsorg

Prevention och behandling

Undernäring - förekomst

- Malnutrition + sjukdom = vanligt
- Malnutrition utan sjukdom = ovanligt
- I Sverige (>25 svenska studier, ca 5500 individer), medelvärde 28%

Malnutrition is common, under-recognised and under-treated

Elia et al 2005

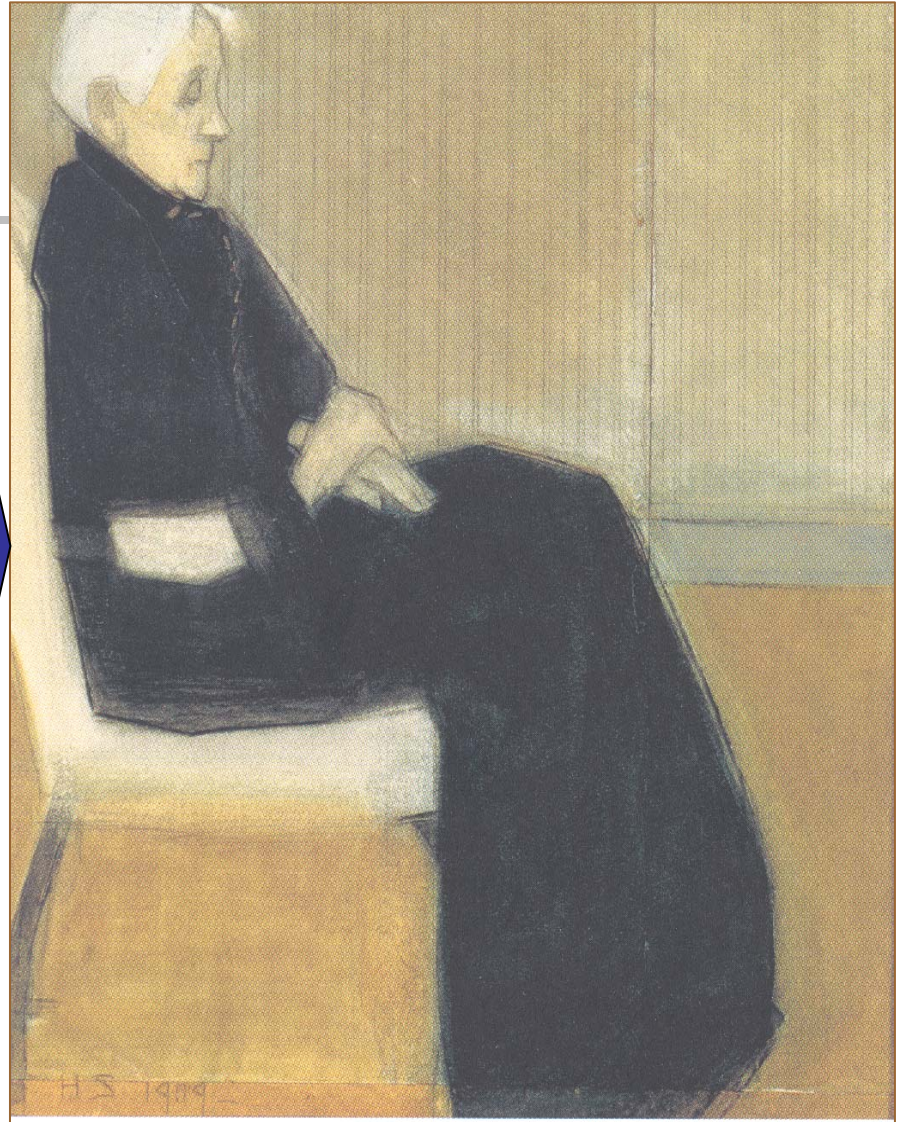
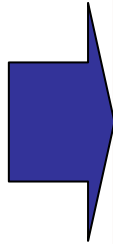
Council of Europe

www.coe.int

“- The number of undernourished hospital patients in Europe is unacceptable.”

“- Undernutrition among hospital patients leads to extended hospital stays, prolonged rehabilitation, diminished quality of life and unnecessary costs.”

Council of Europe, Resolution ResAP(2003)3

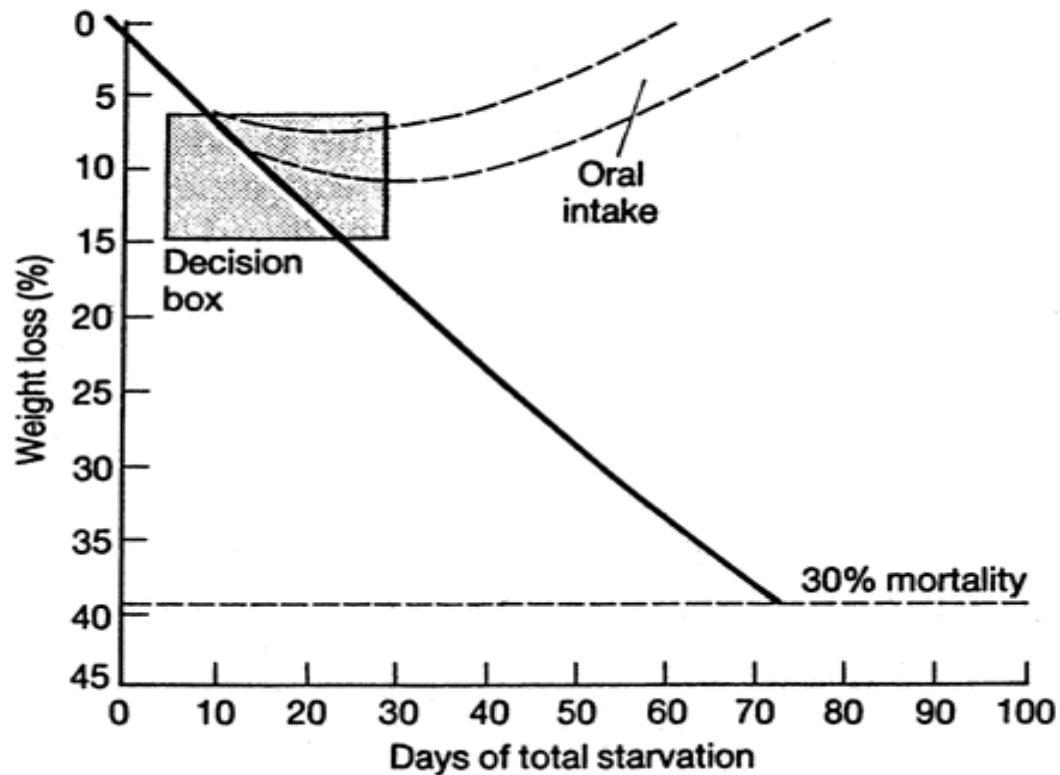

Vad är problemet?

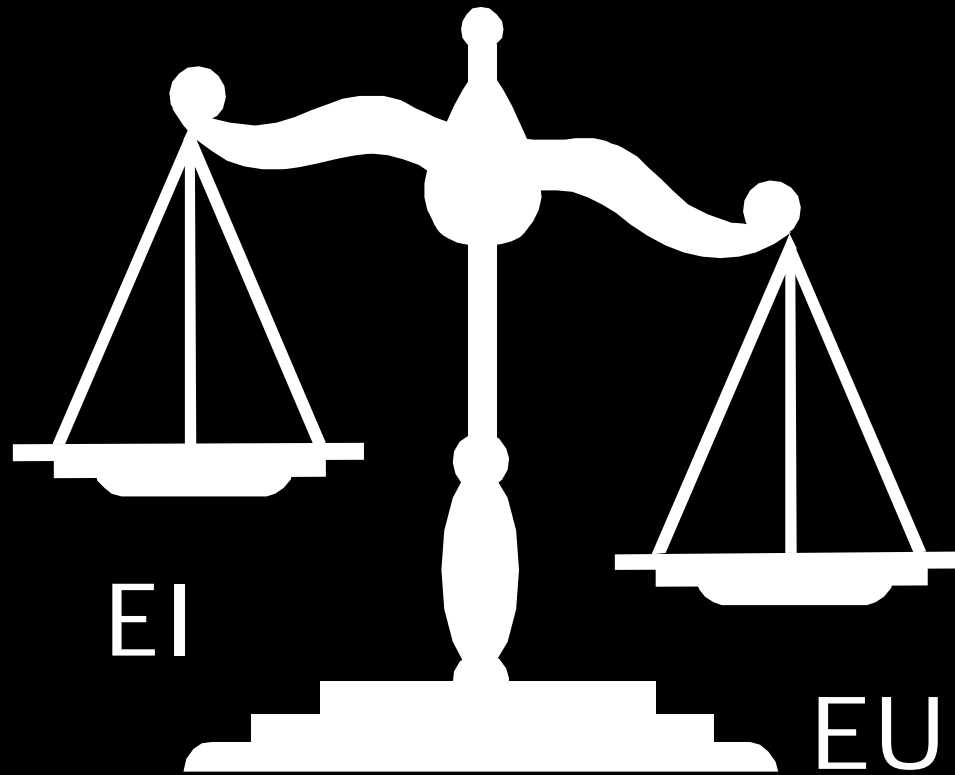
1. Undernäring kan medföra svåra konsekvenser och lidande.
2. Undernäring är vanligt, men det "syns" inte.
3. Vård och omsorg har svårt att hantera undernäring på ett effektivt sätt.

Undernäring, viktförlust och återhämtning

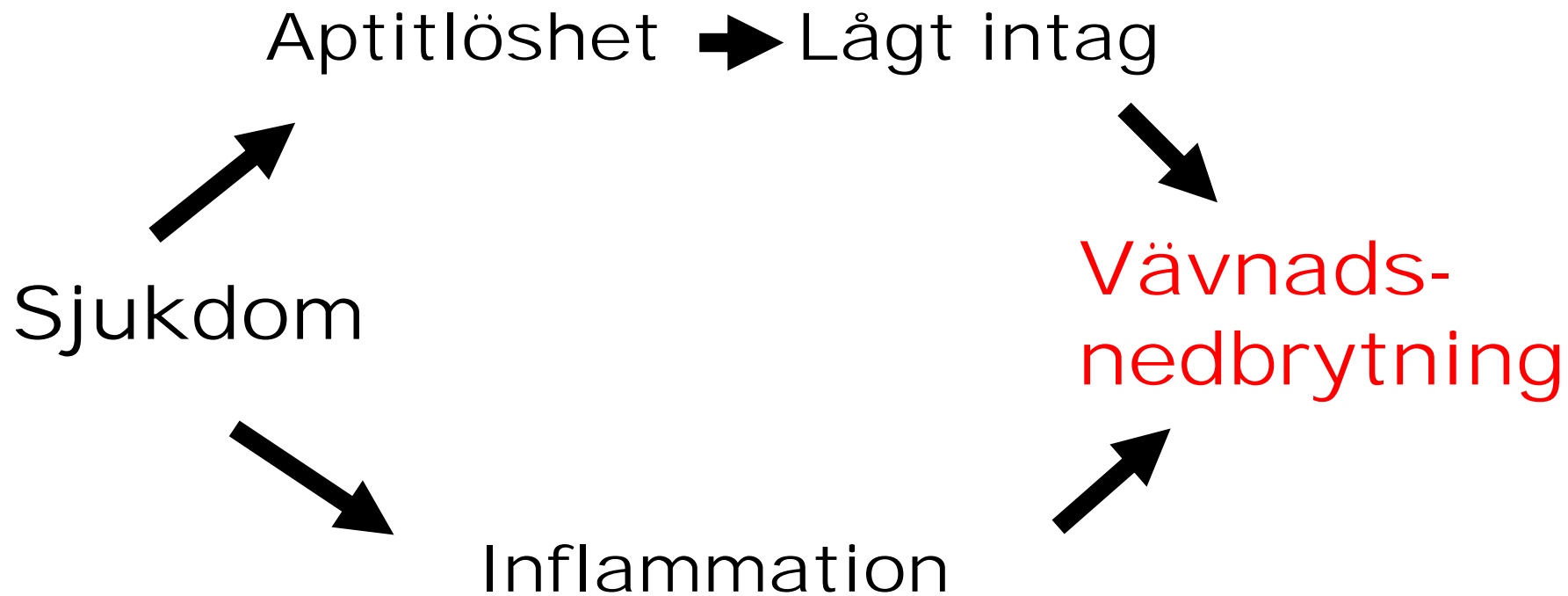
Allison

Malnutrition

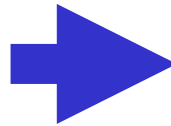
Sjukdomsrelaterad undernäring går två vägar:

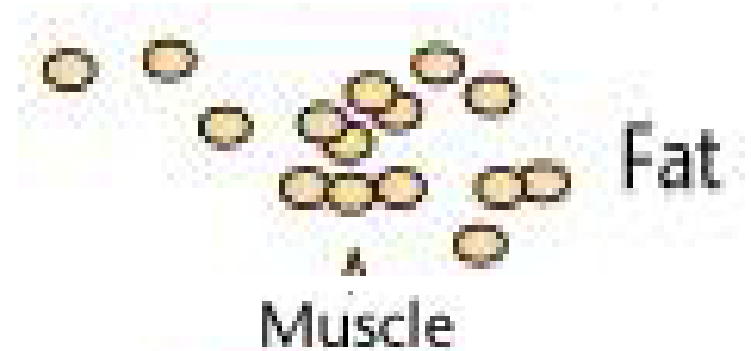

Undernäringens två vägar

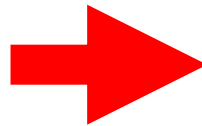
Lågt intag =
Negativ energibalans

Fettförråd används
mer än muskel

Sjukdom med
inflammation,
t ex cancer

Nedbrytning av både
muskel och fett

Perspektiv på nutrition

Sammanfattning

- Sjukdomsrelaterad undernäring är:
  - Vanligt
  - Uppmärksammas ofta inte
  - Hanteras och behandlas ofta bristfälligt
- Vård och omsorg behöver:
  - En tydlig vårdprocess
  - Ett tydligt uppdrag
(det här är vårt problem att lösa)
  - Adekvat kompetens

...för en god och säker nutrivtionsvård

Tack för uppmärksamheten!

